

بررسی میزان انطباق فضاهای آموزشی با پدافند غیر عامل

(نمونه موردی شهرستان شهریار)

محمد تقی زاده کردی*

آموزشکده فنی و حرفه ای سما واحد تهران، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (Mtaghizadeh.kordi@gmail.com)

چکیده

ایمنی و امنیت از ابتدایی ترین اصول در جهت دستیابی به استانداردهای مطلوب آسایش هر نوع مجتمع در شهر است و اصولاً دفاع غیرعامل در مقابل تهدیدات خارجی امری است که از آغاز شکل گیری مجتمع های شهری با هر کارکردی می بایست مورد توجه قرار گیرد. جنگ همواره بعنوان یک پدیده اجتماعی در مراکز جمعیتی است و توجه به ایمن سازی در مقابل آن همواره همچنان بعنوان یک نیاز جدی و اجتناب ناپذیر محسوس بوده و باید مورد توجه قرار گیرد. ساختمانهای آموزشی از جمله بناهایی هستند که در صورت رعایت اصول و ضوابط پدافند غیر عامل، علاوه بر حفظ جان دانش آموزان به عنوان آینده سازان کشور، در مواقع بحرانی بعنوان پناهگاه و خدمات رسانی برای محله و منطقه نیز مورد استفاده قرار می گیرد. به همین منظور پژوهش حاضر به بررسی میزان انطباق دو نمونه از مدارس شهرستان شهریار با مبحث ۲۱ مقررات ملی ساختمان (پدافند غیرعامل) و همچنین ارائه راهکارهای اصلاحی برای برطرف نمودن نواقص موجود می پردازد. برای انجام این پژوهش از روش توصیفی - تحلیلی استفاده شده و اطلاعات بر مبنای مطالعات کتابخانه ای و میدانی جمع آوری شده است. ابتدا به تعریف پدافند غیر عامل و بررسی ابعاد مختلف آن پرداخته شده و در ادامه به ارائه قسمتهایی از مباحث ۲۱ (پدافند غیرعامل) و ۳ (ایمنی ساختمان در برابر حریق) مقررات ملی ساختمان که مربوط به فضا های آموزشی می باشد، ارائه شده است. سپس به جمع آوری اطلاعات مورد نیاز مدارس انتخاب شده شهریار از قبیل نقشه ها، عکسها، سوابق و ... پرداخته و در انتها نیز به بررسی میزان انطباق این مدارس با مبحث پدافند غیرعامل و نیز ارائه راهکار های اصلاحی، پرداخته شده است.

واژه های کلیدی: پدافند غیرعامل، فضاهای آموزشی، حریق، انطباق

۱- مقدمه

ایمنی و امنیت از ابتدایی ترین اصول در جهت دستیابی به استانداردهای مطلوب آسایش هر نوع مجتمع در یک شهر است و اصولاً دفاع غیرعامل در مقابل تهدیدات خارجی امری است که از آغاز شکل گیری مجتمع های شهری با هر کارکردی می بایست مورد توجه قرار گیرد. سرزمین ما ایران به دلیل موقعیت خاص جغرافیایی و سیاسی همواره در معرض انواع خطرات طبیعی (زلزله و سیل) و تهدیدات انسان ساز (جنگ) قرار داشته است و تلفات انسانی و خسارات مالی سنگینی متحمل شده است. متأسفانه در کشور ما علیرغم پشت سر گذاشتن هشت سال دفاع مقدس و داشتن تجارب ارزشمند در برابر بلاهای طبیعی، اهمیت بحث ایمنی و امنیت در شهرسازی و معماری چنان که باید مورد توجه قرار نگرفته است و همچنان شاهد